N^ER 116.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srzodę dnia 23 Września v. s. 1831 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Wilno dnia 21 Września.

Wileński i Grodzieński Czasowy Wojenny Gubernator, Jenerał-Adjutant, Xiążę *Dołhorukow*, otrzymał dnia dzisieyszego przez sztafetę od Dowódzcy 4go Korpusu piechoty, Jenerała-Porucznika *Sawoini*, wiadomość, udzieloną mu w przedpisaniu Wodza Naczelnego Armii Działającey, Pana Jenerała Marszałka Polnego, Xiążęcia *Warszawskiego*, Hrabi *Paskiewicza - Erywańskiego*, pod dniem 16 teraźnieyszego Września, iż woyska pod Naczelnictwem Jenerała - Adjutanta *Rüdigera* i Jenerała-Porucznika *Krassowskiego*, które działały w południowych Województwach na lewym brzegu *Wisły*, zadawszy mocne porażki Korpusowi buntowniczemu, pod dowództwem *Różyckiego* i *Kamińskiego*, zmusiły go nakoniec broń złożyć.

Sankt-Petersburg dnia 12 Września.

W naywyższym ukazie J. C. M., danym Rządzącemu Senatowi dnia 4 Września, wyrażono: „Na oznamionowanie znamienitych zasług i wzorowego dzieła Wodza Naczelnego Woyska Działającego, Jenerała Marszałka Polnego, Hrabi *Paskiewicza Erywańskiego*, który wziął szturmem w dniach 25tym i 26tym zeszłego miesiąca Sierpnia liczne warownie miasta Warszawy i samo to miasto, naymiłościwiey wynosimy go z pochodzącém od niego potomstwem do Xiążęcey dostoyności Imperyum Wszech-Rossyyskiego z tytułem Jaśnie Oświeconego, Rozkazując mianować się: *Xiążęciem Warszawskim*, Hrabią *Paskiewiczem-Erywańskim*." (*G. S.*)

— Przez naywyższe dyplomata d. 8 Wrześ., Wice-admirał, Dowódzca portu Kronsztadzkiego i Wojenny Gubernator Kronsztadtu, udarowany brylantowanemi znakami orderu *S. Alexandra-Newskiego*, a Wice-admirał, Dowódzca 1szey dywizyi flotty Baltyckiey, Hrabia *Heyden*, mianowany Kawalerem orderu *S. Włodzimierza 2giey klassy Wielkiego Krzyża*; dnia zaś 31 Sierp. naywyższe łaskawiey policzony do orderu *S. Anny 1szey Klassy*, Xiążę Symon *Giedroyć*, Biskup Rzymsko-katolicki. (*R. I.*).

— Przez naywyższe reskrypta z d. 30 t. m. mianowani kawalerami orderu S. Anny 1 kl. z koroną, Dowódzca całey piechoty pozostałey w Petersburgu Jenerał - porucznik Jen.-adjutant *Sazonow* i Jen.-audytor Głównego sztabu J. C. M. 4tey klassy *Noiński*, za gorliwą służbę; S. Anny 1 kl. Dowódzca wzorowego półku piechoty Jen.-major *Timrot* za gorliwą służbę.

— Przez naywyższe rozkazy dzienne: z d. 1 Września, uwalnia się do czasu wyzdrowienia, i ma się liczyć w jeździe, były dowódzca półku Twerskiego dragonów, Jen.-major *Tuchaczewski* 2; — z d. 3go b. m. naznaczony zostaje do szczególnych poleceń przy Głównodowodzącym 1szą Armią Hr. Osten-Sacken, dowódzca 17tey i 18tey dywizyy pieszych, Jen.-major *Koniwalski*.

— Cesarz Jmć raczył rozkazać, ażeby Senatorowie, Koniuszy dworu *Wasilczykow*, zasiadał w 4tym, a Tayny Radzca *Bołgarski* w 2gim Departamencie Rządzącego Senatu. (*T. P.*)

— Przez naywyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu: *D. 28 sierpnia*. Naczelnik Obwodu *Jakuckiego*, Radca Stanu *Miahkow*, na własną prośbę, dla zruynowanego zdrowia, uwolniony zupełnie ze służby — *D. 30 sierp.* Sztabs-doktor 1go Korpusu pieszego, Radca Stanu *Czorba*, mianowany Rzeczywistym Radcą Stanu — *D. 2 wrześ.* Jenerał-Intendent pierwszey Armii, Jenerał-Porucznik *Pirahow*, na własną prośbę, dla zupełnie zruynowanego zdrowia, nayłaskawiey uwolniony ze służby. Były Polnym Jenerał-Audytorem Głównego Sztabu Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewicza, 5tey klassy *Jowiec*, nayłaskawiey naznaczony Radcą Departamentu Audytoryackiego Głównego Sztabu J. C. M., z wypłacaniem pensyi i stołowych pieniędzy, urzędowi jego właściwych — *D. 4 Września* Radca Rządu Gubernialnego Inflantskiego, Radca Kollegialny *Freymann*, mianowany Radcą Stanu. (*G. S.*)

Doniesienia od Woyska Działającego.

W dodatku do N. 110. Gazety *Journal de St. Petersbourg*, po doniesieniu, wydrukowaném w dodatku trzecim do N. 115 Kuryera Litewskiego, zawieraią się następuiące wiadomości:

„Skłonności, które okazało Woysko Polskie w chwili wyyścia z Warszawy, na nieszczęście, nie były trwałemi. Dowódzca Naczelny, Hr. *Małachowski*, został zrzucony i zmieniony przez *Rybińskiego*. Woyska buntownicze oddane są ieszcze wpływowi stronnictwa rewolucyynego, wyobrażanego w woysku szczególniey przez *Niemoiewskiego* i *Morawskiego*.

Marszałek Xiążę *Paskiewicz* zdaie sprawę Cesarzowi Jegomości, o dalszych rozmowach, mianych, przez pośrednictwo Jenerał - Porucznika *Berga* z Naczelnikiem woyska polskiego.

Do Jego Cesarskiey Mości *Raport Marszałka Xiążęcia Warszawskiego, Hrabi Paskiewicza Erywańskiego.*

Warszawa 1 (13) Września 1831.

D. 28 Sierpnia (9 września), poruczyłem Jenerał-Majorowi, *Bergowi*, udać się do główney kwatery woysk buntowniczych, i rozumiejąc, że są w marszu do *Płocka*, na mocy zobowiązania się, które uczyniły, poddać się Waszey Cesarskiey Mości, upoważniłem go do rozmówienia się z dowódzcą ich naczelnym, względem oddania *Modlina* i *Zamościa*, ażeby tym sposobem przyśpieszyć uspokojenie krajowi, a woyska, ażeby przez to mogły niejako zasługiwać na przebaczenie, o które Waszey Cesarskiey Mości prosiły.

Poruczyłem nadto Jenerałowi *Bergowi* oświadczyć wszystkim, którzyby chcieli woysko opuścić, upoważnienię, powracania do swych domow; miał on razem uczynić propozycyą, ażeby ośmiu oficerów polskich udało się do mojey główney kwatery, dla zaniesienia potym do oddziałow i mieysc różnych, łącznie z oficerami rossyyskiemi, rozkazu, względem zaprzestania wszędzię działań nieprzyjacielskich.

Obowiązany on był jeszcze żądać wiadomości o stanie woysk polskich, wcelu opatrzenia ich na swych leżach, w okolicach *Płocka*, żywnością, jeśliby jey nie miały.

Przybywszy dnia 29 sierpnia do *Jabłonny*, gdzie się główna kwatera woyska polskiego znaydowała, Jenerał-major *Berg* był przyjęty o południu przez P. *Dębińskiego*, jenerała-porucznika woyska buntowniczego i przez P. *Leduchowskiego*, dowódzcę *Modlina*. W rozmowie, którą miał z tymi oficerami, Jenerał *Berg* miał zręczność przekonać się, że woyska polskie były jeszcze pod wpływem zagorzałości rewolucyyney. Zapominając na to wszystko, co było poprzedziło, oficerowie ci, równie, jak i młodzież ich otaczająca, nazywali Hrabiow *Krukowieckiego* i *Małachowskiego*, zdraycami oyczyzny i mówili jeszcze o walkach.

Tym czasem wezwany do opowiedzenia celu swey podróży, Jenerał *Berg*, maiąc rozkaz, w przypadku, kiedyby jaka odmiana ważna zaszła w woysku, ażeby żądał nowych instrukcyy, nie widział się obowiązanym mówić o propozycyach, które były mu poruczone uczynić; chcąc jednakże otrzymać ze strony buntowników dokument, któryby poświadczał o ich ostatecznych postanowieniach, podał im notę, w którey uwiadomił ich, że kapitan *Wogack* miał polecenie, stosownie do poprzednich układów, nieść przez leże woyska polskiego rozkaz Jenerałom *Doktorowu* i *Pillerowi*, ażeby ciągnęli ku *Ostrołęce*.

P. *Rybiński*, nowo obrany wodzem naczelnym woyska, a który nie śmiał bez świadka przyymować Jenerał-majora *Berga*, ażeby nie dać w podeyrzenie swego domniemanego patryotyzmu, kazał mu wieczorem oddać odpowiedź, w którey odmówił podawanego postania, i oświadczył, że uspokojenie Polski zależy od nowych układów z rządem, tylko co ustanowionym, a którego prezydencya powierzona jest *Bonawenturze Niemojewskiemu*.

Przeniknіony zasadami, które przewodniczą polityce Waszey Cesarskiey Mości, nie mogłem zgodzić się na traktowanie z tym rządem. Wysyłając Jenerała *Berga* 31 sierpnia (12 września) do *Modlina*, poleciłem mu na wstępie oświadczyć, że nie będzie wchodził wrozmowy z nikim więcey, tylko z dowódzcą naczelnym woysk i to tylko dla zawarcia rozeymu, któreby dało czas woysku posłać do Waszey Cesarskiey Mości deputacyą, dla odebrania Monarszych Waszey Cesarskiey Mości roskazow.

Wypadki, które zaszły w dniach tych ostatnich, powinny były wzbudzić we mnie słuszną nieufność o dobrey wierze naczelników polskich, postanowiłem poruczyć żądać, na rękoymią dotrzymania rozeymu, oddania *Modlina* i *Zamościa*, tudzież artylleryi i ammunicyi wojenney, tam będących.

Nié mam jeszcze, Nayjaśnieyszy Panie, wiadomości o wypadku tego powtórnego poselstwa Jenerała *Berg*. Nie spodziewam się wielkiey pomyślności, ale gdy to wchodzi do wspaniałych myśli Waszey Cesarskiey Mości, wyczerpać wszystkie, jak tylko można, środki pojednania, dla uniknienia nowego krwi rozlewu, postanowiłem więc zwlekać rozpoczęcie działań nieprzyjacielskich na tym punkcie.

Na zakończenie tego rysu mojego znoszenia się z naczelnikami buntowników, dodam, że Jenerał *Dziekoński* był do mnie przysyłany przez P. *Rybińskiego*, dla upomnienia się o rzeczy ubiorowe i materyały przez woysko polskie zostawione w stolicy. Hrabia *Małachowski*, wychodząc z miasta, pisał do mnie, między innemi, prosząc o 48 godzin czasu na wywiezienie wszystkich własności woyska, wyjąwszy ammunicyą wojenną. Nie zezwoliłem wyraźnie na to żądanie, ale przyjąłem w uwadze, jeżeliby woysko polskie przysłało swe poddanie się Waszey Cesarskiey Mości.

Tym czasem Hrabia *Witte*, za wyyściem woysk buntowniczych, kazał postawić straż przy magazynach, i oznaymił oficerom, którzy wołali przeciwko temu środkowi, że będzie oczekiwał, przed wydaniem tych rzeczy, powrotu Jenerała *Berga*, dla dowiedzenia się, jak dalece warunek ten, do którego się odwoływano, jest obowiązującym.

Dzisia, kiedy woysko polskie przybrało postawę nieprzyjacielzką, nie sądzę się obowiązanym do uczynienia dla niego powolności, i nie dawszy żadney obietnicy pewney, poruczyłem Jenerałowi *Bergowi*, wręczyć P. *Rybińskiemu* notę, w kopii tu załączoną, dla uwiadomienia, że rzeczy, o które się upominano, nie należą już do rozrządzenia woyska polskiego. Jednakże P. *Berg* jest upoważniony przyrzec ich oddanie, w przypadku, jeśliby rozeym został zawarty.

Racz Nayjaśnieyszy Panie etc.

Odpowiedź P. Rybińskiego na odezwę P. Jenerał-Majora Berga.

W odpowiedzi na odezwę, wyrażoną przez P. Jenerał-Majora *Berga*, należącego do Orszaku Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości Rossyyskiego, niżey podpisany ma honor uwiadomić go naprzód, że po dymissyi daney dnia 27 Sierpnia (7 Wrześ.) a. e. Jenerałowi *Małachowskiemu*, Jenerał *Rybiński* (Maciey), przez wolny obior woyska, zatwierdzony przez rząd narodowy, objął dowództwo naczelne woyska.

Co do rzeczy zawartey w piśmie urzędowém, które Jenerał *Berg*, raczył wręczyć niżey podpisanemu, ma on honor uczynić mu uwagę, że wykonanie szczegółow, których od niego żąda, nie może bydź inaczey, tylko następstwem ostatecznego układu, mającego w zamiarze uspokojenie obu narodow, ze względu, że tylko przez taki układ, obie strony mogą zgodzić się na dalsze poruszenia woyska, któremu niżey podpisany ma zaszczyt dowodzić.

Względem główney kwestyi, to jest zawarcia pokoju, jenerał naczelny, dowiedziawszy się o chęciach prezydenta rządu, P. Niemojewskiego (Bonawentury), oświadcza, iż oni obadwa czują się równie skłonnymi, pośpieszyć ku przyjęciu życzeń Cesarza, oświadczając, iż oni gotowi są zgodzić się na rozeym, wcelu rozpoczęcia układow o pokoy obu narodów.

Możnaby natychmiast mianować pełnomocników obustronnych, którzyby się zjechali w tym celu do *Góry* nad *Narwą*.

Jenerał naczelny oczekiwać będzie odpowiedzi do dnia 31 Sierpnia (12 Września) a. c. do godziny 10tey ranney.

10 Września 1831.

(podpisano) Dowódzca Naczelny Woyska Polskiego *Rybiński*.

Nota przez Jenerał-Majora Berga, wręczona P. Rybińskiemu, z rozkazu JW. Marszałka Polnego.

Hrabia *Krukowiecki*, przez list datowany 7 Września o godzinie 6 wieczorem, a tu załączony w kopii *), oświadczył, że naród polski poddał się bez żadnego warunku swojemu Monarszę.

Hrabia *Małachowski*, nie pierwey oddał *Warszawę*, most na *Wiśle* i *Pragę*, tylko wtenczas, kiedy się nie mógł już dłużey bronić. JW. Marszałek *Paskiewicz Erywański*, czując wsobie ztąd ukontentowanie, że ocalił stolicę od nieszczęść zdobycia jey mocą siły, jako też z dokładności w dopełnieniu wyyścia, nie uczynił ze swojey strony żadnego zobowiązania się wyraźnego. Następnie, a szczególniey odtąd, jak P. *Rybiński*, dowódzca teraźnieyszy woyska polskiego oświadczył, że nie sądzi się związanym przez postanowienia swojego poprzednika, rzeczy ubiorowe i inne zostawione przez woyska polskie w *Warszawie*, nie należą zgoła do ich rozporządzenia.

Dla uniknienia wszelkiego niewyrozumienia, niżey podpisany otrzymał poruczenie przesłać ninieysze uwiadomienie.

Niżey podpisany ma zaszczyt oświadczyć P. Rybińskiemu zapewnienie swojego poważenia naywyższego. podpisano: *F. De Berg*.

Rapport Marszałka Polnego Xięcia Warszawskiego Hrabi Paskiewicza Erywańskiego.

Warszawa 1 (13) Września 1831.

Jenerał *Berg* w tey oto chwili powrócił z *Nowego-Dworu*. Powstańcy nie chcą jeszcze układać się o pokoy inaczey, jak za zgodą i podług instrukcyy rządu, obranego przez członków Seymu, którzy się udali za woyskiem do *Modlina*.

Jenerał *Morawski* wskazany był przez P. *Rybińskiego*, dowódzcę naczelnego armii buntowniczey, dla przyjęcia Jenerała *Berga* i dla odbywania z nim rozmów. Delegowany polski nie przystąpił z nim nawet do roztrząsania artykułów rozeymu. Gdyż daleko od uznania za podstawę pokoju, tak jak wymagałem, poddania się władzy Waszey Cesarskiey Mości, utrzymywał, że pierwszy krok pojednania się ostatecznego pochodzić po-

*) List ten jest ogłoszony w Kur. Lit. N. 114.

winien z moiey strony, a po nim nastąpić powinny negocyacye formalne. Na wzajem, zaymował P. *Berga* rozprawianiem o projektach kampanii nayniedorzeczniejszych, a rozmowy jego miały nawet cechę pogróżek.

A tak nadzieja widzenia woyska polskiego, powracającego, samo przez się, do swey powinności, znika prawie zupełnie.

Jednakże myślę jeszcze raz posłać Jenerała *Berga* do *Modlina*, w niczém jednak nie zmieniając instrukcyy, którémi go opatrzyłem, i z ofiarowaniem buntownikom tegož samego, co było podawanem.

Racz Nayjaśnieyszy Panie etc.

(*Dod. do Gaz. Petersb. Jour. d. S. P.*)

Francya.

Paryż dnia 4 września.

Kommissya izby deputowanych, obowiązana zająć się rozważaniem projektu do prawa konstytucyynego o parowstwie, wybrała na prezydenta P. *Berenger*, na sekretarza zaś P. *Viennet*.

— Czytamy w *Monitorze*: „Armia północna, która weszła do Belgium, dla bronienia jego niepodległości i neutralności, uznaney przez wielkie mocarstwa, powraca do Francyi. Jedna dywizya będąca pod dowództwem jenerała *Barrois*, zawierająca 12 tysięcy żołnierzy, zostanie przez czas niejaki w kraju belgickim, na żądanie i wedle rozporządzenia Króla *Leopolda*. Główna kwatera marszałka *Gérard* i Xięcia *Orleańskiego* zostanie przeniesiona do *Maubeuge*, gdzie rozłożony będzie obóz za miastem."

— Donoszą z *Londynu*: „Dnia 30 sierpnia, pełnomocnicy Króla Niderlandzkiego uwiadomili konferencyą, że Król przychyla się do protokułu N. 34, i że na skutek tego, proponowane zawieszenie broni zacznie się dnia 29 sierpnia o południu, a skończy się dnia 10 października o teyże godzinie.

— Donoszą z *Hagi* pod dniem 26 sierpnia: „Xiężna *Oranii* utrzymuje teraz własnym kosztem szpital ranionych. Od rana, już się tam ona znayduje, dla przyśpieszenia swoją obecnością robot przygotowawczych. Ta szczegodna Xiężna, która obraca większą część tego, co posiada, na dobroczynność, mówiąc o znacznych kosztach, których wymaga urządzenie i utrzymanie nowego szpitala woyskowego wyrzekła: „Jeżeli mi zabraknie pieniędzy, mam jeszcze z łaski Boga dosyć brylantów na załatwienie tych potrzeb."

— Przez postanowienie królewskie z dnia 20 sierpnia, kontr-admirał baron *Hugon*, mianowany został wielkim urzędnikiem legii honorowey, sześciu kapitanów okrętowych komandorami, 7 kapitanów okrętowych i fregatowych urzędnikami, i 24 poruczników okrętowych kawalerami tegož orderu; prócz tego 15 krzyżów kawalerskich ma być rozdanych między osady okrętów i fregat, które weszły na *Tag*.

— P. *Rigny* został wybrany deputowanym z *Boulogne*; miał za sobą 204 głosów z 287.

— Wice-hrabia *Chateaubriand* przybył z *Genewy* do *Paryża*.

— Nowy rząd brezyliyski wezwał na poselstwo do *Paryża* P. *da Rocha*, z tytułem posła nadzwyczaynego i ministra pełnomocnego; przybył on już do *Paryża* z P. *Amorin*, wyższym urzędnikiem w ministeryum spraw zagranicznych w *Rio-Janeiro*, który będzie konsulem jeneralnym w *Paryżu*.

— Donoszą z *Angers*, iż dnia 28 sierpnia, poymano w okręgu *Segré* naczelnika bandy szuanów, nazwiskiem *Charbonneau*.

— *Blanchard* rolnik, *Bertomé* tkacz, *Jaunet* podziennik i *Chantereau* nieumiejący żadney professyi, stawieni byli przed sądem kryminalnym wandeyskim, jako oskarżeni o należenie do bandy *Roberta* i o podbudzanie do wojny domowey. Trzey pierwsi skazani zostali na śmierć, a czwarty został uwolniony.

— Minister marynarki ostrzegł naczelników morskich rozmaitych portów, iż wyrok, postanowiony dnia 31 przeszłego stycznia przez rząd tymczasowy belgicki, i doprowadzony do wiadomości rządu francuzkiego przez ministra Króla Belgów, naznaczył następujące kolory i kształt bandery narodowey belgickiey. Bandera jest czerwona, żółta i czarna, kolory umieszczone są na wierzchołku, tak zupełnie, jak trzy kolory bandery francuzkiey. Wydane zostały rozkazy, ażeby okręty, które zawiną do naszych portów pod taką banderą, przyymowane w nich były, jako należące do narodu, zostającego w przyjaznych związkach z Francyą.

— Pożyczka dwóch milionów twardych piastrów została zamówioną dla *Don Pedra* w *Londynie*.

— Wiele gazet donosi, że marszałek *Macdonald* prosił o uwolnienie od urzędu wielkiego kanclerza Legii honorowey, z powodu nieporozumienia względem listy urzędników, którzy otrzymali ozdoby tego orderu podczas stu dni. Powiadają iż kancellarya Legii honorowey zostanie przyłączoną do ministeryum wojennego, w którém będzie osobna tey ozdoby dyrekcya.

— Pismo urzędowe z *Tangeru* pisane pod dniem 5 sierpnia donosi, iż od kilku miesięcy trwające rozruchy w Cesarstwie Marokańskiém coraz się bardziey powiększają. Na południu potworzyły się bandy, które napadają po drogach i obdzierają idące karawany. Spodziewano się niepomyślnych wypadków podczas świąt narodzenia *Mahometa*, które przypadają dnia 19, 20 i 21 sierpnia. Mówią o nowym Sułtanie, którym ma być jeden z 54 synów ostatniego Sułtana *Mulei Solimana*.

— Piszą z *Bordeaux*: dowiadujemy się z *Madrytu* drogą nadzwyczayną, co następuje: „Gabinet angielski, odpowiadając na uczynione zapytania od naszego rządu, oświadczył P. *Zea Bermudez*, naszemu pełnomocnikowi w *Londynie*, że Anglia, co do kłótni będącey między Xiążętami domu Braganckiego, trzymać się będzie tegož sposobu postępowania, jakiego się trzymała względem osad hiszpańskich, to jest: iż sprzeciwiać się będzie wszelkiemu wdawaniu się z jakieybykolwiek strony, i pod jakimkolwiekby pozorem ono pochodziło. Zdaje się, że Francya zgadza się w tém z Anglią. Piszą z tegož miasta: „Podobno, że Infant *Don Sebastian Burboński* i *Braganckì*, wielki przeor orderu ś. Jana, zaślubi wkrótce *Antoninę*, Xiężniczkę Neapolitańską, siostrę naszey Królowey. Infant *Don Sebastyan*, rodem Portugalczyk, jest synem zmarłego Infanta *Don Pedra* i Xiężny *Beira*, córki *Jana VI*." (*J.d.S.P*)

Anglia.

Londyn d. 3 września.

Podług gazety, *Courant Journal*, dom wieyski Króla *Leopolda* w *Claremont*, w takim utrzymuje się stanie, jak był podczas jego tam bytności. Codziennie spodziewają się z *Bruxelli* rozporządzeń, względem licznego orszaku służących, który pozostał w *Claremont*.

— Wyrachowano, że entrepryza drogi o żelaznych kolejach między *Liverpoolem* i *Manchesterem* przynosi kompanii czystego w rok dochodu 130,000 f. szt., co czyni 13ty procent od kapitału na nie wyłożonego.

— Otrzymano w *Birminghamie* nowy gaz do oświecania, lepszy od tego, który dotąd otrzymywano z oleju: ten bowiem otrzymuje się przez rozkład wody.

— Gazety nasze wymieniają wiele przypadków cholery, które przytrafiły się w *Londynie*. Porucznik z marynarki królewskiey *Davis* umarł w kilka godzin w szpitalu morskim, gdzie był natychmiast przeniesiony. Dwóch chorych uleczonych zostało olejem cajeput; spekulanci korzystają z tey okoliczności i wszystkich środków, które gazety ogłaszały, że służą do leczenia tey choroby, natychmiast cena w dwóynasób się podniosła.

— Czytamy w gazecie *Court-Journal*: „Gdy rząd angielski otrzymał od swego konsula jeneralnego w *Lizbonie* uwiadomienie o haniebném obeyściu się Miguelistów z dwóma oficerami angielskimi, lord *Palmerston* przesłał P. *Hoppner* rozkaz powzięcia od rządu portugalskiego należytego w tey mierze objaśnienia i wytłumaczenia się.

Listy z *Lizbony* donoszą, iż na zaniesioną skargę przez naszego konsula do portugalskiego ministra spraw zagranicznych, otrzymał odpowiedź, że oficerów angielskich wzięto za francuzów, i że takowe tłumaczenie się powinno być dostateczném.

— Piszą z *Malty* pod dniem 6 sierpnia o nowym wulkanie przy brzegach Sycylii co następuje: „Kuter *Hind* kapitana *Senhouse* przybył tu dnia 5 z podróży, którą przedsiębrał był do nowey wyspy. Wulkan znacznie się powiększył, wysokość jego od 80 do 200 i 250 stóp dochodzi, obwodu zaś ma od ½ do 1 i ½ mili angielskiey. Wyrzucał on ciągle ogromną ilość popiołu, który w kilka godzin twardniał. Deszcz popiołowy czynił do niego bardzo trudny przystęp; jednakże kapitan *Senhouse* wysiadł na tę wyspę, zajął ją w imieniu Króla i zatknął tam banderę angielską." Korrespondent dodaje: jeżeli wulkan utworzy wyspę, która będzie mogła być zamieszkaną, podług prawa, należeć ona będzie do Sycylii, ponieważ leży od niey o 25 tylko mil, wyspa zaś *Pentellaria* daleko odległey leżąca, należy do Króla Neapolitańskiego. Może jednakże nastąpić, że wulkan tak prędko zniknie, iak powstał, czego podobny przykład przed kilką laty był na wyspie *Labrina*. Tymczasem powiadają, że mieszkańcy miasta *Sciacca* w Sycylii wszyscy uciekli, przerażeni trzęsieniem ziemi, i obawiając się, aby miasto nie zostało pochłonięte przez morze.

— Piszą z *Rio-Janeiro* pod dniem 25 czerwca: „Przyszła chwila stanowcza, i rząd nasz coraz się bardziey ustala. Wybrano 17 członków stałey rejencyi, którzy godni są tego zaszczytu, i wybor ich zrodził powszechne ukontentowanie. Imiona rejentów są: jenerał *Lima*, członek tymczasowey rejencyi, jeden z naczelników rewolucyi, któremu obowiązani są utrzymanie porządku w chwilach nayniebezpiecznieyszych; *Costa Carvalho*, bogaty właściciel i deputowany z *St. Paulo*; i *Joao Brasilio Muniz*, bogaty deputowany z *Maranhao*. Utrzymanie spokoyności publiczney powierzone jest tymczasowey gwardyi obywatelskiey, pod kierunkiem sędziów pokoju. Nowe ministeryum nie jest jeszcze mianowane. Z prowincyi otrzymują ciągle zaspakajające wiadomości.

— Wiadomości z *Jamaiki* donoszą, iż w *Hayti* wybuchnęła woyna domowa między murzynami i mulatami, którzy z zimną krwią mordują się wzajemnie.

— Podług wiadomości z *Buenos-Ayres* puszczono pogłoskę, iż dyktator paraguayski, doktor *Francia*, umarł.

— Wiadomości z *Kolumbii* pod dniem 19 czerwca donoszą, że jenerał *Santander*, dawnieyszy wice-prezydent został przywołany; rząd ogłosił wyrok, którym przywraca mu stopień i godności woyskowe. Wszyscy obywatele, skazani w *présidiach* za opinie, zostali także przywróceni do swych praw i godności. Podług wiadomości z *Kartageny* pod dniem 4 lipca gotowała się wyyść z tego miasta wyprawa do *Panamy* przeciwko kommendantowi *Alzaco*, który jest nieprzyjacielem rządu. Jenerał *Urdaneta* znayduje się ze swoją familią w *Mompoz* i ma zamiar opuścić Kolumbię, co zamyśla też uczynić wielu innych członków obalonego rządu.

— Na posiedzeniu dnia 31 sierpnia, izba niższa uchwaliła 50,000 f. s. na obrząd koronacyi. Na posiedzeniu dnia 1 t. m. sir C. *Forbes* przedstawił petycyą Hindostanów i innych mieszkańców posiadłości Angielskich w Indyach Zachodnich, którzy proszą, ażeby mogli sprawować urzędy przysięgłych w sprawach cywilnych i kryminalnych, sędziów pokoju i t. d.; P. *Hume* przedstawił podobnąż petycyą, podpisaną przez 4000 Hindostanów z *Bombay*. Obiedwie te petycye postanowiono wydrukować. (*J.d.S.P.*)

Sprawy Niderlandzkie.

Bruxella dnia 5 Września.

Przez postanowienie z dnia 19 sierpnia, jenerałowie: *Wauthier*, *Goethals*, *Tieken de Terhove* i *Duvivier*, zostali mianowani dowódzcami dywizyy; jenerałowie: *Niellon*, *Malherbe*, *Tabor*, *Clump*, *Vandenbroek*, *Nypels*, *Marneffe* i *Brias*, dowódzcami brygad. Ogłaszając takowe mianowania, minister woyny wydał wiele rozkazow dziennych, w których zaleca szczególniey zaprowadzenie i przestrzeganie surowey karności, oraz staranne uczenie oficerów i podoficerów.

— Kassa woyska francuzkiego, przybyła dnia 2 do *Bruxelli*; kilkanaście milionow złożono w banku.

— P. *van de Weyer*, żądał przesłania mu wszystkich dokumentow, tyczących się długu, granic i budżetu dawnieyszego królestwa Niderlandzkiego, które znaydują się w archiwach Bruxelskich; wielu urzędników zaymuje się teraz wyszukiwaniem tych dokumentow.

— W ciągu miesiąca Sierpnia, weszło do portu Antwerpskiego, tylko 30 okretow, i tyleż wyszło, z których 9 udało się na Wschód.

— Gazeta *Ostrowidz* wydawana w *Bruxelli*, przedstawia reprezentantom narodu, mającym się wkrótce zebrać, następujący obraz, jako owoc rewolucyi: „Składaliśmy naród, który miał przeszło sześć milionow ludności; teraz nie mamy nawet ½ części tego. Ośm milionow wyspiarzów, żyło płodami naszey ziemi i naszego przemysłu; utraciliśmy już ten odbyt. Mieliśmy flotę wojenną i flotę kupiecką; teraz nie mamy, ani jedney, ani drugiey. Mieliśmy znaczenie w równowadze interessow europeyskich, a teraz je utraciliśmy. Mieliśmy liczne fortece, które teraz zostaną zburzone. Byliśmy działającymi, teraz uczyniono nas neutralnymi. Mieliśmy sprzymierzeńców, teraz mamy tylko protektorów. Mogliśmy się bronić, teraz możemy tylko być bronionymi. Zatrudnialiśmy się sami naszemi interessami, teraz kto inny myśli o nas. Byliśmy wybierani za arbitrów między narodami; teraz sami ich przyymujemy, chociaż ci nie są od naszego wyboru. Naszych własności gruntowych, cena we dwóynasób była się podniosła, a teraz spadły do dawney ceny. *Antwerpia* ubiegała się o pierwszeństwo z *Amsterdamem*, a teraz to miasto jest cieniem samego siebie. *Gandawa* zaymowała 20,000 robotników, przez których w kwitnącym zostawała bycie; teraz żywi 20,000 żebraków, którzy są dla niey ciężarem. Domy Bruxelskie nie chciały przyymować lokatorów; teraz ich szukają i wyglądają. Mieliśmy zły systemat skarbowy; teraz żadnego nie mamy. Mieliśmy ciężkie podatki, które znosiliśmy; teraz mamy lżeysze, które nas wycieńczają. Patenta były bardzo drogie i negocyantom dobrze się wiodło, teraz patenta zmnieyszone są o połowę, a negocyanci umierają z głodu. Nasze żelazo, węgle ziemne, nasze kamienie, wapno i t.d. szły do Holandyi, teraz już tam ich nie posyłają.— Taki jest stan rzeczy co do interessów materyalnych, mówmyż o interessach umysłowych i moralnych. Wyjąwszy kilka lekkich niedoskonałości, mieliśmy systemat oświecenia publicznego nayliberalnieyszy z całey Europy; teraz już on upadł. Monopolium nadawało prawo wykonywania urzędu pana każdemu, ktokolwiek uległy jest prawom; teraz wolność nie ograniczona, udziela jego tylko xiężom. Wolność wyznań sprawiła, iż zostały zamknięte kościoły protestantskie, a wolność druku naraża na niesłuszne napaści wydawców gazet. Duchowieństwo zależało od rządu; teraz zaś dzieje się przeciwnie. Kościoł był przedtém w kraju, a teraz wkrotce kray będzie zostawał w kościele. Mieliśmy seminarya i kollegia; teraz mamy tylko seminarya. Trzy uniwersytety, śrzodkowe punkta oświecenia, rozlewały światło na rozmaite części królestwa; teraz ogniska te są pogaszone. Wprzódy zachęcano do sztuk, a teraz je zaniedbano. Uczeni byli poważani, a teraz są zapomnieni. Katedry powierzone były mistrzom, teraz oddano je szkolarzom. Być może, iż przesadzamy, i stan nasz w nadto czarnym widziemy kolorze; wiele jednakże jest prawdy w tym obrazie, a chociaż wady i nadużycia, któreśmy wymienili, były tylko chwilowe i wypływały z okoliczności, zasługują wszakże na szczególnieyszą uwagę. Odwołujemy się w tém do sądu filozofów, prawdziwych liberalistów i dostoynych reprezentantów narodu. (*J. d. S. P.*)

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 116.

Wilno dnia 23 Września v. s. 1831 roku.

Oświadczenie.

1 Mam honor ninieyszém obwieszczeniem zawiadomić Szanowne Osoby z Prowincyi, zaszczycaiące mnie kilkanaście lat zaufaniem w kupowaniu z magazynów moich herbaty, że ja świéżo odebrałem z Niżegorodzkiego Makarjewskiego jarmarku z zamiany teraznieyszego roku osobliwszą partyą swiéżey Chińskiey herbaty, jako to: czarney ordynaryyney, wyższego gatunku ordynaryyney, w papierowych pudełkach, skwozniki, kwiecistey, lansyny, białey z przyiemnym zapachem, chańskiey i aromatney bukietowey — także zieloney, lanzowey, chałutuńska nazywaiącey się, bukietney i innych wszystkich wiadomych nazwisk Chińskiey familiyney herbaty gatunków, jakowe rekomenduiąc z osobliwszey dobroci i smaku, dołączam przy niniejszém obwieszczeniu Preis-Kurant z pokazaniem samey dogodney i umiarkowaney ceny. Po dozwoleniu teraz przyięcia w Pocztamcie posyłek, naypowinniey proszę Osoby z Prowincyi, wypisuiące z magazynów moich herbatę, adressować na imie moie podobne poprzedniczym poruczenia: każda rekwizycya będzie naydokładniey i bez zwłóczenia zaskuteczniona z pierwszą pocztą; magazyny zaś moie znaydują się w St. Peterzburgu na Newskim prospekcie: 1szy przy Kazańskim moście w narożnym domie PP. Engelhardów, pierwey byłym Kusownikowa. 2gi także na Newskim prospekcie, naprzeciw Admiralicyi i Hotel Londona w narożnym domie wolnego JEGO CESARSKIEY MOŚCI Ekonomicznego Zgromadzenia, i 3ci na Newskim prospekcie z Sadowey ulicy naprzeciw małego teatru w narożnym domie JW. Senatora Baranowa.

Preis-Kurant.

Czarney Herbaty.	Cena za funt. Assygnacyami. R.	K.
Ordynaryyney		
Ordynaryyney wyższego gatunku .	5	50
Familiyney wyższego gatunku, w papierowych pudełkach	6	50
Familiyney prawdziwey Majukon .	7	—
Skwozniczney, Chy-syn-czen Tumy nazywaiącey się	8	—
Kwiecistey Ko-chu-syn Dzy . . .	9	—
Kwiecistey Jun-sun-czo Dzy . . .	10	—
Kwiecistey My-ju-kon Dzy . . .	11	—
Lansyn, czyli pachniącey prawdziwey Wan-zun-czo Dzy	12	—
Lansyn, czyli pachniącey Cha-ten-czuan Same . , ...	14	—
Lansyn, czyli pachniącey Wan-zyn-czuan Pecha	16	—
Lansyn, wysoki gatunek Su-fa-czen Pecha	18	—
Chańska wysokiego gatunku i biała herbata bukietna.		
Z Fusy Pozi-A-dzy Lozana Ososka .	20	—
Z Fuzy Tia-y-mo-sy trzech Liliy .	25	—
Tuczańskiey Aromatuey, osobliwszey dobroci, Bukieta Lozana nazywaiącey się	30	—
Tuczańskiey, szczególnieyszy bukietny gatunek, w ołowianych bańkach, w kwiecistych lakierowanych pudełkach . . . . , .	50	—
Po sztucznie Laysyny i wysokiego gatunku białey Chańskiey, w pudełkach prawdziwego Chińskiego upakowania lakierowanych, kwiecistych, w xiążkach, w cynowych bańkach, od iednego do 2, 3, 4, 5 i 10 funtów, ceną od 50 do 200 rubli za pudełko.		
Zielona Herbata.		
Lanzowey		
Żemczużney Chałutuńskiey . . .	8	—
Żemczużney lepszego gatunku . .	10	—
Czyn-Howskiey wyższego gatunku .	12	—
Czyn-Czay, czyli Żułan	15	—
Tuczańskiey, złoto-kolorowey, osobliwszey dobroci gatunek, zowiący się Bukiet Kułan Fyniy	40	—

Osoby z Prowincyi, chcące wypisywać herbatę, raczą odezwy swe adressować w wyżey poiaśnione magazyny, podług poszczególnioney w Preis-Kurancie gatunkom ceny, dołączaiąc na odsyłkę pocztowe pieniądze w miarę odległości mieysca — naysolenniey ręczę: że rekwizycye będą uskutecznione z pierwszą pocztą— w umyślnie przygotowanych dla odsyłki pudełkach.

Michał Janow syn Borsukow — St.
(551) Peterzburski 1ey Gildyi Kupiec.

Licytacya.

1. Od Izby Skarbowey Wileńskiey ogłasza się, iż z powodu nieexystowania niektórych pocztowych stacyy w Gubernii Wileńskiey uprzednio byłych i zostawania onych w bezporządku, a mianowicie: Meyszagolskiey, Szyrwintskiey, Wiłkomierskiey, Towiańskiey, Rogowskiey, Kamienołogskiey, Dryswiatskiey i Rukoyńskiey, naznaczonemi zostały na oddanie tychże stacyy w tenutę do upłynienia teraźnieyszego trzech-lecia, to jest po dzień 1szy Sierpnia 1833go roku, termina do licytacyi: dla targu idącego mca septembra 30, a dla przetargu 5 następującego oktobra mca. Przeto życzący wziąść wyrażone stacye, raczą jawić się na pomienione termina do Izby Skarbowey z dostatecznemi ewikcyami. Roku 1831 mca septembra 21 dnia.

Sowietnik Szulgin.
Sekretarz Kolleg. K. Malewski. (516)

1 Od Wileńskiey Izby Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niey będzie oddawać się w czynszową dzierżawę dom do szpitala ś. Jakuba przynależny, w M. Wilnie

na Dominikańskiey ulicy pod N. 426 położony. Dla czego naznaczone do targow terminy, pierwszy 12go, drugi 14go i trzeci ostateczny 17go dnia następującego miesiąca listopada teraźnieyszego roku, życzący wziąć pomieniony dom zechcą przybydź na te terminy do Izby Powszechney Opieki, z odpowiedniemi ewikcyami, gdzie objawione im będą inwentarz teraźnieyszego stanu tego domu i kondycye kontraktu. Września 17 dnia 1831 roku.

Inspektor Andrzey Seyfert.
Sekretarz J. Solimani. (518)

Podrad.

1 Od Mińskiey Izby Skarbowey ogłasza się, iż na stałe utrzymanie wojennego szpitalu założonego w mieście Bobruysku, naznaczaią się targi w oney Izbie teraźnieyszego 1831 roku miesiąca listopada od dnia 19go po 24ty. Dostawa ta ma bydź zostawioną z pierwszeństwem rozmaitym osobom wedle niżey następuiących oddziałow, tak, iżby przedmioty każdego osobnego oddziału, były wzięte przez iednę szczególną osobę, a mianowicie:

1szy *Oddział*: za pud: mąki pszenney, miodu patoki, mąki owsianey, soli, krup: owsianych, ięczmiennych; zą funt: krup: perłowych, smoleńskich, pszennych, za pud: słodu ięczmiennego, grochu, siemienia konopnego, ięczmienia czyszczonego, patoki cukrowey.

2gi *Oddział*: za pud: mięsa wołowego, oleiu konopnego, sadła wieprzowego; za funt: łoiu wołowego, baraniego, masła, oleju makowego, orzechowego, oliwy; pęcherzy wołowych za sztukę; za funt: cielęciny, baraniny, stynki suszoney za pud, kur bitych za sztukę, za funt ryby świeżey.

3ci *Oddział*: za wiadro: kapusty kwaszoney półbiałey, ćwikły kwaszoney; za pud: cebuli zieloney, cebuli rzepkowatey, chrzanu korzeni, zieleniny świeżey; pieprzu czarnego za funt, marchwi korzeni za pud, gorczycy albo siemienia gorczycznego za funt; czosnku za pud, chmielu za funt, mięty niemieckiey za pud; za funt iagod świeżych: berberysu, winogron niedóyrzałych, wiszeń, brusznic, jeżyn, smrodzin, żurowin za czetwiert, soku cytrynowego za sztof, iagod iadłowcowych za pud, za funt: herbaty ordynaryyney, meykonu, szałwiei.

4ty *Oddział*: za wiadro piwa, drożdży za garniec, za wiadro wódki, octu winnego, octu zbożowego, wina reńskiego, portweynu, zbiteniu za szklankę.

5ty *Oddział*: mleka krowiego za wiadro, iay kurzych za secinę.

6ty *Oddział*: cukru melissu za funt, za pud: mydła twardego, świec łoiowych; za funt: krochmalu białego, laku N. 1go, N. 2go, N. 3go, nici białych, szarych; smoły, żywicy za pud, tytuniu w liściach za funt; za rezę papieru do pisania: białego, siniego, szarego, tektury, galasu za funt; atramentu galasowego za butelkę, piór do pisania gęsich za sto; owsa za czetwiert; za pud: siana, kredy, wapna palonego, słomy żytniey, otręb pszennych; szpilek mosiężnych za sto; tasiem płóciennych za arszyn; trun za sztukę; psiey skórki białey za sztukę, wienikow brzozowych za sto, mioteł brzozowych za sztukę; za funt wosku żółtego, smołki do kadzenia, siarki, starzyzny płócienney za pud, igieł za sto; pijawek żywych za sztukę; węgli brzozowych za czetwiert; flanelli za arszyn; koperwasu za funt.

7my *Oddział*: za sążeń drew sosnowych trzy polannych i iednopolannych.

8my *Oddział*: pobielanie miedzianych naczyń za pud.

9ty *Oddział*: Praczki do myeia bielizny jeśli praczkarni nie ma. Zresztą gdy nie będzie dostateczney liczby żądaiących, kilka oddziałow albo i cała dostawa szpitalna, może bydź oddana iedney osobie na iednoroczny lub dwuletni czas. Życzący przyiąć takową dostawę ze zniżeniem zbiorowych w Gubernii za miesiąc september 1831 roku sprawkowych cen, mogą przybywać na wyż oznaczony termin do Mińskiey Izby Skarbowey, z dowodami praw swoich na weyście w podrady i dostatecznemi ewikcyami. Septembra 13 dnia 1831 roku.

W obowiązku Sekretarza Teofil Neroński.

---

(515)

1 Trocka Szlachecka Opieka przez ninieysze ogłasza: iż w wiedzy teyże Opieki znaydują się pieniądze, srebro stołowe, zegarki i dalsze szczegóły, po zmarłym młódszym leśniczym Trockiego Powiatu Radzcy Honorowym Wasilu Judinie jego sukcessorom przynależne; z tego powodu wzywając tychże sukcessorów do jawienia się i przyjęcia rzeczonych szczegółów, zastrzega, iż jeżeli ciż sukcessorowie do dnia 1 marca następnego 1832 roku, nie jawią się w nineyszey opiece, wówczas, tak obecne jako i za wyprzedaż w naturze chroniących się szczegółow, uzyskać się mające pieniądze, do Magistratury Powszechney Opieki odesłanemi zostaną. 1831 roku września 14 dnia.

Marszałek Trockiego Powiatu Ludwik Dąmbrowski.

Prezes Ziem. Trocki Antoni Skaczyński.
Sędzia Ziem. Trocki Rossochacki.
Pisarz Ziem. Trocki Fa. Tański.
Rejent Sądu Ziemskiego Wiktory Szachno.

---

(517)

Pozew.

2 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą, etc. etc. etc.

Urodzonym Alexandrowi Hrabi Pociejowi Oboźnemu Lit. i Kawalerowi debitorowi, Karolinie Pusłowskiey obywatelce Pttu Prużańskiego do przyjęcia aresztu, na legacyyną summę przez zeszłego Moczyńskiego Prezydenta Sądu Glgo Grodzieńskiego 2go Departamentu testamentem w 1828 februaryi 13 d. sporządzonym, a 27 augusta t. r. w Sądzie Główym Grodzieńskim aktykowanym na rzecz obżałgo Alexandra Hrabi Pocieja zapisaną, a w rozporządzeniu obżał. Karoliny Pusłowskiey zostającą, pozwana septembrowe roczki lub decembrowe przed Sąd Grodzki Powiatu Trockiego z instancyi Urodz. Grzegorza oyca Onufrego Syna Glińskich obywateli królewstwa polskiego wynosi się oto: iż żałujący mając sprawę z obżał. Alexandrem Hrabią Pociejem w zawinieniu summownym i z uczynku do odpowiedzialności prawney zawiniającym, osnowali oną w juryzdykcyach Królewstwa Polskiego i przez lat kilkanaście ciągłego oney przewodu, nareszcie przez wyrok ostateczny Sądu apellacyynego w zastępstwie Sądu kassacyynego zapadły, odesłanymi będąc do uzyskania satysfakcyi z majątkow obżał. Alexandra Hrabi Po-

cieja w Guberniach Litewskich położonych; żałcy więc w skutek powyższego wyroku, zaprowadzili process z obżał. Alexandrem Hrabi Pociejem w Grodzie Trockim, gdzie pod stanność Hrab. Pocieja zapadł z żałtmi dekret ocżewisty delacyyny 18 7bra b. r., uznający żał. stosunek do satysfakcyi za realny; w poparciu jakowego processu; wynieśli żałtcy pozew 23 lutego b. r. i oczekują ostatecznego wyroku; gdy w tém dla żał. odkrył się fundusz summowny do satysfakcyi z dekretu zapaść mającego należny, z legacyi ś. p. Muczyńskiego Prezydenta dla obżał. Alexandra Hr. Pocieja zapisany, a w rękach obżał. Pusłowskiey będący, dla przyjęcia którego obżał. wezwałaś obżał. Hr. Pocieja, przez awizacyą Kuryera Lit. pod N. 108 do przybycia do majątku Lewoszek w powiecie Prużańskim położonym;ażeby więc obżał. Karolina Pusłowska takowego summownego funduszu niewypłacała obżał. Alexandrowi Hr. Pociejowi, jako na odpowiedź żałcych pretensyi uległy, przychodzą więc do Sądu i proszą. Uznania aresztu na legacyyną summę 20,000 zł. polskich, u Karoliny Pusłowskiey na majątku Radziwonowiczach opartey przez zeszłego Muczyńskiego Prezydenta na rzecz obżał. Alexandra Hrab. Pocieja zapisaney; a w samey sprawie przy złożeniu dowodu przez żał. realizującego należność do Hr. Pocieja zastosowaną, przysądzenia oney dla żał. Obowiązana obżał. Pusłowska do wypłaty sub paenis dla żał. Glińskich. Uznania dowodu i odwodu bliższości, i tego sądzenia, co czasu sprawy dowiedzioném będzie.

Roku 1831 mca septembra 5 dnia. Woźny niżey podpisany zeznaję, iż kopii dwie na herbowym papierze zgodne z autentykiem w sprawie WW. Grzegorza oyca Onufrego syna Glińskich obywateli królewstwa Polskiego, jedną JW. Alexandrowi Hrabi Pociejowi Oboźnemu Lit. i Kawalerowi w majątku Kietowiszkach w powiecie Trockim położonym podałem, drugą JW. Karolinie Pusłowskiey obywatelce powiatu Prużańskieg., jako extra Gubernii do drzwi Sądowych przybiłem i do Gazety Kuryera Litewskiego dla wiadomości podałem i przez ninieyszą awizacyą do rozprawy summę wyż wspomnioną u Karoliny Pusłowskiey przyaresztował.

Piotr Poczepowicz Woźny Ptu Wileń.

Roku 1831 mca 7bra 11 dnia. Przed aktami Grodzkiemi Ptu Wileńskiego, stawając obecnie Woźny w górze wyrażony relacyą takowego pozwu urzędowie zeznał.

Przyjąłem i że jest w aktach świadczę, Ignacy Naborowski Grodz. Wileń. Regent. (514)

Ogłoszenia.

2 Sąd Ziemski Powiatu Zawileyskiego w mieście Powiatowym Swięcianach w należytym porządku existujący, wszystkie strony mające w tym Sądzie sprawy; oraz Adwokatów przez trzykrotną awizacyą Kuryera Litewskiego zawiadamia, że z przyczyny niejawienia się prawujących się stron, też sprawy rozbierane bydź nie mogą i liczą się w rzędzie nierozsądzonych za Sądem; żeby więc nadać im zwyczayny tok i porządek zastrzega, iż od 19go oktobra bieżącego roku nieodmiennie zaległe aktoraty będą wołane, a z temi przy których stanności nie będzie, postąpi się podług praw na to przepisanych. Prezydent Ziem. Ptu Zawil. Mikosza.

Wincenty Swierżewski Sędzia Ziem. Zaw. Pisarz Niewiadomski.
Sekretarz Hałko. (512)

---

3. Stosownie do polecenia JW. Cywilnego Gubernatora i Kawalera Obrezkowa na dniu 10 bieżącego miesiąca za N. 18,489 nadesłanego, będzie się wyprzedawał przez publiczną licytacyą materyał drewniany, pozostały od budowli letniego Łazaretu na Antokolu, znaydujący się przy kościele Pana Jezusa w wiedzy Deputata JP. Iwaszkiewicza, a mianowicie: Berwion sztuk 170, Krokwi sztuk 60, Żerdzi i Kołow kop 20 i Słomy kulowey kop 10, do czego przeznaczają się targi w dniach 21, 22 i 23 bieżącego miesiąca. Życzący więc takowy materyał nabydź,zechcą jawić się w dniach wyżey naznaczonych na godzinę 3 po połudnîu do sali Sądu Ziemskiego Powiatu Wileńskiego.

Pełniący obowiązek Marszałka Ziemski Wileński Prezydent Gasper Hornowski. (506)

---

3 W spełnienie rezolucyi Magistratu Wileń. dnia dzisieyszego nastałey, uskuteczniać się będzie w sali sądowey tegoż Magistratu w dniach 23, 24 i 25 teraźn. mca 7bra publiczna licytacya na wyprzedaż wieczności, domku po zmarłym Radnym Janie Gausie pozostałego, w mieście tuteyszém na Popowszczyznie sytuowanego; oraz że w tychże dniach przed południem zostanie wyprzedana i wszelka ruchomość po onymże Gausie znaleziona. Aby więc do niniejszych licytacyow ichmość ambienci przystępowali, w tém celu wydaje się niniejsze ogłoszenie. Datt roku 1831 mca 7bra 16 dnia.

Daniel Wener R. M. M. W.

---

3. Na skutek Ukazu Sądu Głów. Wileń. 2go Depar. i rezolucyi w dniu 17 teraźn. mca 7bra nastałey — Sąd Ziemski ptu Wileńskiego wzywa wszystkie strony do konkursu majątku Muśnik Szlachty Podbereskich wchodzące, do zajawienia się osobiście lub przez umocowanych Plenipotentów w Sądzie niniejszym dla odczytania Dekretu Sądu Podkomorsko-Exdywizor., w Muśnikach nastałego, w ciągu dwóch niedziel od daty powiestek na schedach z Dekretu danych, przez woźnego urzędowie położonych; z zastrzeżeniem że jak z daty wysłuchania Dekretu i rozpisania się oraz oświadczenia appelacyi wykonanie dalszego obrzędu appellacyynego uważać się będzie, tak niedopełniająca strona formy prawami przepisaney, stratę sama sobie przypisze, o czém osobno i powiestkami na schedach Dekretem Podkomorsko-Exdywizor. w Muśnikach ferowanym danych urzędowie podanemi zawiadamia się.

Sędzia Ziemski Ptu Wileńskiego. Stanisław Drzewicki. Sekretarz Orłowski. (509)

---

3 Podpisani mają honor uwiadomić Szanowną Publiczność, iż przejeżdżając przez miasto tuteysze, mają zamiar krótki czas tu zabawić. Przyymują obstalowania wszelkich narzędzi optycznych i mechanicznych szczególnie

zaś okularów. Mieszkamy w domu Klooa przy ulicy Niemieckiey.

Bracia Tietzner optycy i mechanicy.

Полицмейстеръ Подполковникъ Рушковски. (447)

Uwiadomienie.

Expedycya Gazetna Poczłamtu Litewskiego uwiadamia, iż można prenumerować na gazetę Kuryera Litewskiego, kwartałowie, licząc kwartał od dnia 1go października do końca roku bieżącego, za cenę zwyczayną, to jest; rub. sr. trzy kop. piędziesiąt.

Względem Dziennika Medycyny, Chirurgii i Farmacyi poźniey będzie uczynione uwiadomienie.

Rada Mieyska zawiadamia że tuteysi wexlarze od dnia 22 7bra po dzień 1szy oktobra kurs monet następuych pokazali takowy: za dukat nowy daią rubli iedenaście kopieiek trzydzieście, a sami przedaią po rubli iedenaście kop. pięćdziesiąt; za dukat stary daią rub. dziesięć kop. dziewięćdziesiąt pięć, a sami przedaią po rub. iedenaście kop. dwadzieście; za imperyał daią rub. trzydzieście dziewięć k. dziesięć, a sami przedaią po r. trzydzieści dziewięć kop. siedmdziesiąt; za pół imperyał daią rub. dziewiętnaście kopieiek pięćdziesiąt pięć, a sami przedaią po rubli dziewiętnaście kopieiek ośmdziesiąt pięć; za rubel srebrny całkowy daią rub. trzy kop. siedmdziesiąt dwie i pół, a sami przedaią po rub. trzy kop. siedmdziesiąt siedm i pół, i za rubel srebrnydrobną monetą daią po rubli trzy kopieiek ośmdziesiąt pięć assygnacyami.

O. Nowacki Prezyd. M. W.

Pismowodca Marcin Pozlewicz.

Wiadomość o produktach żywności na targach przedawanych, i o taxie, po iakiey należy przedawać w Wilnie niżey wyrażoną żywność, w Radzie Miasta Wilna sporządzona.

Wyiaśnienie za iaką cenę w Wilnie na targach w przeszłym tygodniu przedawały się wszelkie produkta i wiktuały hurtem.	w Niedzielę. Srebrem. ruble.	kop.	Wtorek. ruble.	kop.	Piątek. ruble.	kop.
Beczka miary rossyyskiey.						
Żyta ozimego. Suchego	—	—	—	—	—	—
Żyta ozimego. Sarowego	6	50	6	50	6	50
Pszenicy. Ozimy	14	—	13	—	13	60
Pszenicy. Jarey	10	—	10	—	—	—
Jęczmienia	6	50	5	50	5	50
Owsa	3	—	3	—	3	—
Gryki	4	50	4	50	4	50
Grochu	6	—	6	—	6	—
Bobu	—	—	—	—	—	—
Siemienia. Lnianego	—	—	—	—	—	—
Siemienia. Konopnego	—	—	—	—	—	—
Krup. Jęczmiennych	10	—	10	—	10	—
Krup. Owsianych	15	50	15	50	15	50
Krup. Gryczanych	15	50	15	50	15	50
Pud Rossyyski maiący funtow Ross. 40,						
Łoiu wołowego i baraniego. Surowego	2	50	2	50	2	50
Łoiu wołowego i baraniego. Topionego	3	30	3	30	3	30
Mięsa pud	1	60	1	60	1	60
Miodu przaśnego tłuczonego z woskiem	2	50	2	50	2	50
Wosku topionego niebielonego	8	—	8	—	8	—
Swiec. Woskowych. białych	18	—	18	—	18	—
Swiec. Woskowych. żółtych	14	—	14	—	14	—
Swiec. Łoiowych. bł. przywoż.	3	30	3	30	3	30
Swiec. Łoiowych. tu robionych	3	60	3	60	3	60
Włókna towarnego. Lnu	2	10	2	10	2	10
Włókna towarnego. Pieńki	1	20	1	20	1	20
Siana. Murożnego	—	18	—	18	—	18
Siana. Błotnego	—	16	—	16	—	16
Słomy. wiązaney pud	—	8	—	8	—	8
Słomy. tartey wóz iednokonny	—	—	—	—	—	—
Faska 6 garcowa masła dobrego	4	—	4	—	4	—
Soli kuchenney pud	1	50	1	50	1	50
Beczka miary ross.						
Piwa pospolitego. Lekkiego	3	60	3	60	3	60
Piwa pospolitego. Dubeltowego	—	—	—	—	—	—
Ptastwa domowego żywego karmnego po parze. Indykow	—	90	—	—	—	—
Ptastwa domowego żywego karmnego po parze. Kur	—	30	—	30	—	30
Ptastwa domowego żywego karmnego po parze. Gęsi	—	70	—	70	—	70
Ptastwa domowego żywego karmnego po parze. Kaczek	—	40	—	40	—	40
Ptastwa dzikiego bitego po parze. Głuszców	—	—	—	—	—	—
Ptastwa dzikiego bitego po parze. Cietrzewi	—	—	—	—	—	—
Ptastwa dzikiego bitego po parze. Jarząbków	—	—	—	—	—	—
Wódki wiadro	2	69	2	69	2	69

Taxa wedle iakiey należy przedawać w rozdrob rozmaitą żywność w Wilnie od d. 20 msca septembra 1831 roku po dzień 27 tegoż mca.	Waga. Funty.	Łóty.	Miara. Garniec.	na srebro. Ruble.	Kopiey.
Chleba pod cyfrą i Nrem piekarza.					
Żytniego. Razowego. zwyczaynego	1				$\frac{3}{4}$
Żytniego. Pytlowego. Bułka	1				$1\frac{3}{4}$
Pszennego pytlowego. Bułka	1				4
Mąki pszenney pytlowey. Cienkiey	1				3
Mąki pszenney pytlowey. Średniey	1				2
Mięsa świeżego wołowego z dokładką do funta iednego miękiszu, iedney ćwierci funta rury nayprzednieyszego	1				$3\frac{1}{2}$
średniego	1				3
Ozor wołowy świeży ieden naywiększy	—				15
Głowa, nogi, pluca, flaki	—				50
Mięsa świniego wędzonego. Słoniny. Swieżey	1				10
Mięsa świniego wędzonego. Słoniny. Wędzoney	1				10
Mięsa świniego wędzonego. Sadła. Swieżego	1				$12\frac{1}{2}$
Mięsa świniego wędzonego. Sadła. Wędzonego	1				10
Swieżego. Podbrzusia	1				$7\frac{1}{2}$
Swieżego. Schaby	1				6
Swieżego. Szynki	1				6
Wędzonego. Podbrzusia	1				10
Wędzonego. Schaby	1				$7\frac{1}{2}$
Wędzonego. Szynki	1				10
Swieżego. Głowizna i nogi ogółem					60
Swieżego. Wątroby, serce i kiszki ogółem					30
Masła świeżego	1				11
Soli kuchenney	1				4
Swiec. Woskowych. Białych	1				50
Swiec. Woskowych. Żółtych	1				40
Swiec. Łoiowych. Przywoź.	1				10
Swiec. Łoiowych. Mieyscowych	1				11
Krup. Jęczmiennych. Dartych	—		1		11
Krup. Jęczmiennych. Tłuczonych	—		—		—
Krup. Owsianych czystych	—		1		11
Krup. Gryczanych. Buynych	—		1		11
Krup. Gryczanych. Drobnych	—		—		—
Piwa pospolitego. Lekkiego	—		1		11
Piwa pospolitego. Dubeltowego	—		—		—
Wódki Kraiowey żytniey czystey proby	—		1		75
Ryby żywey. Szczupaka, okunia, węgorza sztuk. wielki	1		—		6
Ryby żywey. Szczupaka, okunia, węgorza sztuk. średni	1		—		5
Ryby żywey. Szczupaka, okunia, węgorza sztuk. mały	1		—		3
Ryby żywey. Lina, leszcza i innych sztuk. wielki	—		—		—
Ryby żywey. Lina, leszcza i innych sztuk. średni	—		—		—
Ryby żywey. Lina, leszcza i innych sztuk. mały	—		—		—
Ryby nieżywey. Sielawy. naywiększey kopa	—		—		—
Ryby nieżywey. Sielawy. średniey ditto	—		—	—	—
Ryby nieżywey. Sielawy. małey ditto	—		—	—	—
Ryby nieżywey. Wszelkiey inney drob.	—		—	—	—
Ryby nieżywey. Zowiącey się molawką	—		—	—	—

F. Balfner R. M. W.

Obserwacye meteorologiczne.	*Czas Obserwacyi.*	*Wysokość Barom.*	*Wys. Ther. Reau.*	*Wiatry.*	*Stan powietrza.*
	d. 21 godz. 2 wiecz.	27 cal. 7 lin. 5 lin.	+ 10 stopni.	Zachodni.	Deszcz.
	d. 22 — — —	27 — 9 — 8 —	+ $11\frac{1}{2}$ — —	Wschodni.	Chmury.
	d. 23 godz. $6\frac{3}{4}$ rano.	27 — 11 — 0 —	+ $7\frac{1}{2}$ — —	Wschodni.	Pochmurno.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

Dozwala się drukować. Wilno. 1831. d. 23 Września.

Cenzor *Leon Borowski.*